

ΑΡ. 3606ΑΡ. ΑΠΟΦΑΣΗΣ 71**Αριθμός 3082****Ο ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΩΝ ΛΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΣ
(ΝΟΜΟΙ 30(Ι) ΚΑΙ 122 (Ι) ΤΟΥ 2001)**

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 21

Ο Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 21 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων του 2001, εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

Τίτλος: Σχέδιο Αυτοεργοδότησης Αποφοίτων Πανεπιστημίων και Ανωτέρων Σχολών και Δανειοδότησή τους από τους Δανειστικούς Επιτρόπους.

1. Διαδικασία:

Στις 30 Οκτωβρίου 2001 κοινοποιήθηκε από το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας εκ μέρους του Συμβουλίου των Δανειστικών Επιτρόπων, ως Αρμόδιας Αρχής, στον Έφορο Δημοσίων Ενισχύσεων πρόγραμμα ενισχύσεων το οποίο φέρει τον τίτλο «Σχέδιο Αυτοεργοδότησης Αποφοίτων Πανεπιστημίων και Ανωτέρων Σχολών και Δανειοδότησή τους από τους Δανειστικούς Επιτρόπους». Η κοινοποίηση έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων του 2001 (εφεξής καλουμένων ως ο «Νόμος») και του περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Διαδικασία Κοινοποίησης) Διατάγματος του 2001.

Το πρόγραμμα βρισκόταν σε ισχύ κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του Νόμου (30.4.2001) και ως εκ τούτου με βάση το άρθρο 21 συνιστά υφιστάμενο πρόγραμμα το οποίο δεν προβλέπει ημερομηνία λήξης.

2. Περιγραφή του κοινοποιηθέντος προγράμματος ενισχύσεων:

- (α) Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι ως προς τη δανειοδότηση οι Δανειστικοί Επιτρόποι και ως προς την εκπαίδευση το Τμήμα Εργασίας.
- (β) ο στόχος της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι αφενός η υποβοήθηση νέων και υποαπασχολούμενων αποφοίτων πανεπιστημίων για αυτοεργοδότηση και απάμβλυνση του προβλήματος της ανεργίας, υποαπασχόλησης και ετεροαπασχόλησής τους και αφετέρου η παροχή κινήτρων για την προώθηση καινοτόμων επιχειρηματικών σχεδίων, αυτοεργοδότηση στην ύπαιθρο ή και σε τομείς με εξαγωγικό χαρακτήρα ή και για την αναβάθμιση του περιβάλλοντος, του πολιτισμού κ.λ.π., καθώς επίσης και η παροχή ευκαιριών πρακτικής κατάρτισης / απόκτησης εργασιακής πείρας σε θέματα συναφή με το προτεινόμενο σχέδιο αυτοεργοδότησης.
- (γ) η ενίσχυση χορηγείται—
  - (i) με τη μορφή δανείου από τους Δανειστικούς Επιτρόπους με επιτόκιο 5% ετησίως για σχέδια που εμπίπτουν σε προκαθορισμένες ειδικές κατηγορίες σχεδίων και 6,5% ετησίως για τα υπόλοιπα σχέδια. Στις ειδικές κατηγορίες σχεδίων ανήκουν καινοτόμα επιχειρηματικά σχέδια, σχέδια με εξαγωγικό προσανατολισμό, σχέδια που στοχεύουν στην αναβάθμιση του περιβάλλοντος, του πολιτιστικού επιπέδου και σχέδια που θα εφαρμοστούν στην ύπαιθρο. Η περίοδος απο-

πληρωμής για την πρώτη κατηγορία σχεδίων είναι 15 χρόνια και καταβολή τριμηνιαίων ίσων δόσεων με έναρξη της αποπληρωμής σε τρία χρόνια από την πλήρη έκδοση του δανείου. Για τη δεύτερη κατηγορία σχεδίων η περίοδος αποπληρωμής είναι 10 χρόνια και καταβολή τριμηνιαίων ίσων δόσεων με έναρξη της αποπληρωμής σε δύο χρόνια από την πλήρη έκδοση του δανείου. Ως εξασφάλιση των δανείων παρέχεται ενυπόθηκη ασφάλεια ή / και προσωπικές εγγυήσεις. Προσωπικές εγγυήσεις γίνονται αποδεκτές στις περιπτώσεις που με ένορκη δήλωση τεκμηριώνεται η έλλειψη κατοχής ακίνητης περιουσίας και οι περιπτώσεις αυτές καλύπτονται και με κυβερνητική εγγύηση.

- (ii) επίδομα για επιμόρφωση μικρού αριθμού αιτητών που εγκρίθηκαν για δανειοδότηση στα πλαίσια του Σχεδίου και που η επιμόρφωσή τους κρίνεται αναγκαία, έτσι ώστε να αποκτήσουν εξειδίκευση ή εργασιακή πείρα στον τομέα που θα αυτοεργοδοτηθούν. Η μέγιστη διάρκεια της επιμόρφωσης είναι 3 μήνες και το μηνιαίο επίδομα £200.
- (δ) δικαιούχοι της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι απόφοιτοι Πανεπιστημίων και Ανωτέρων Σχολών διετούς τουλάχιστον φοίτησης, που προτίθενται να αυτοεργοδοτηθούν. Σειρά προτεραιότητας έχουν άτομα εγγεγραμμένα στα Επαρχιακά Γραφεία Εργασίας, είτε ως άνεργα είτε για αναζήτηση καλύτερης εργασίας, καθώς και άτομα που, αποδεδειγμένα, δεν μπορούν να χρηματοδοτήσουν το σχέδιό τους από ίδιους πόρους, καινοτόμα σχέδια που προορίζονται να καλύψουν σημαντικές ανάγκες της κυπριακής οικονομίας, σχέδια εξαγωγικού χαρακτήρα, σχέδια που στοχεύουν στην αναβάθμιση του πολιτιστικού επιπέδου της Κύπρου, σχέδια που θα εφαρμοστούν στην ύπαιθρο και σχέδια που προνοούν ομαδική αυτοεργοδότηση.

Τα κριτήρια για έγκριση των αιτήσεων είναι τα ακόλουθα: η οικονομική βιωσιμότητα του σχεδίου, η παροχή δυνατότητας πλήρους απασχόλησης του αιτητή, η επαγγελματική επάρκεια του αιτητή, και η εισοδηματική κατάσταση του αιτητή. Σημειώνεται ότι δε λαμβάνονται υπόψη οι αιτήσεις για δανειοδότηση σε περίπτωση που ο αιτητής, κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, έχει ήδη επενδύσει ή/και αρχίσει δραστηριότητα στο προτεινόμενο σχέδιο. Επίσης το σχέδιο καλύπτει όλους τους τομείς της οικονομίας εκτός των τομέων που καλύπτονται από ειδικά Σχέδια Αυτοεργοδότησης/Λραστηριοποίησης του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσιικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Δε γίνεται οποιοσδήποτε διαχωρισμός μεταξύ μεγάλων και μικρομεσαίων επιχειρήσεων (Μ.Μ.Ε.).

Οι ενδιαφερόμενοι δικαιούχοι πριν αρχίσουν την αυτοεργοδότησή τους υποβάλλουν αίτηση σε ειδικό έντυπο, το οποίο προμηθεύονται από

την αρμόδια υπηρεσία του Τμήματος Εργασίας και τα κατά τόπους Επαρχιακά Γραφεία Εργασίας. Μεταξύ άλλων δηλώνουν το υπολογιζόμενο κόστος για αγορά του αναγκαίου εξοπλισμού. Η αίτηση εξετάζεται, σε πρώτο στάδιο, από την αρμόδια υπηρεσία του Τμήματος Εργασίας και σε περίπτωση που δεν πληροί τους όρους συμμετοχής απορρίπτεται σε ένα μήνα το αργότερο. Η τελική αξιολόγηση της αίτησης γίνεται από Επιτροπή Αξιολόγησης, η οποία βασίζει την απόφασή της σε τεκμηριωμένη εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας του Τμήματος Εργασίας. Η απόφαση δίνεται το αργότερο σε τρεις μήνες. Στην Επιτροπή Αξιολόγησης συμμετέχουν το Γραφείο Προγραμματισμού, το Υπουργείο Οικονομικών, οι Λανειστικοί Επίτροποι, το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, το Κέντρο Παραγωγικότητας, ο Σύνδεσμος Άνεργων Επιστημόνων και η Ομοσπονδία Φοιτητών. Σε τελικό στάδιο, υπογράφεται συμφωνία δανειοδότησης μεταξύ του Συμβουλίου Λανειστικών Επιτρόπων, του αυτοεργοδοτούμενου, των εγγυητών του ή/και εγγράφεται η ενυπόθηκη ασφάλεια, αν υπάρχει. Σημειώνεται επίσης ότι το ποσό του δανείου εκδίδεται σταδιακά, μετά από πιστοποιητικά του Τμήματος Εργασίας που πιστοποιεί την εκτέλεση των προτεινόμενων σχεδίων αυτοεργοδότησης.

- (ε) επιλέξιμα κόστη-ένταση: τα επιλέξιμα κόστη του προγράμματος είναι—

για δανειοδότηση:

- (i) Κόστος για αγορά μηχανικού και άλλου εξοπλισμού
(ii) Κεφάλαιο Κινήσεως είναι δυνατό να παραχωρηθεί, νοσημένου ότι είναι αναγκαίο για την εφαρμογή του σχεδίου, με ανώτατο όριο 10% του ολικού ποσού δανειοδότησης και

για επιμόρφωση:

- (iii) κόστος παρακολούθησης επιμορφωτικών προγραμμάτων που η διάρκειά τους δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες. Μηνιαίο επίδομα £200.

Το κοινοποιηθέν πρόγραμμα δεν καθορίζει εντάσεις για τα επιλέξιμα κόστη.

- (στ) το πρόγραμμα άρχισε τη λειτουργία του το 1993, αναθεωρήθηκε τρεις φορές και δεν έχει ημερομηνία λήξεως·
(ζ) Προϋπολογισμοί: προϋπολογισμός για παραχώρηση δανείων για το 2001, £0,8 εκ., προβλεπόμενη δαπάνη για επιμόρφωση για το 2002 £0,0045 εκ·
(η) νομική βάση: Ο περί Δημοσίων Λανείων Νόμος, Κεφ. 208 και η Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με Αρ. 47.392 ημερ. 18.2.1998·
(θ) προβλεπόμενοι δικαιούχοι: από 10 έως 50 ετησίως·
(ι) μέσα παροχής πληροφοριών και διεξαγωγής έρευνας και ελέγχου.

Μετά την τελική έγκριση του δανείου αρμόδιοι λειτουργοί του Τμήματος Εργασίας επισκέπτονται τους χώρους εργασίας του αυτοεργοδοτούμενου και επιβεβαιώνουν την αγορά του προταθέντος εξοπλισμού και ελέγχουν τα

τιμολόγια για διαπίστωση του πραγματικού κόστους. Τα τιμολόγια πρέπει να φέρουν ημερομηνία μεταγενέστερη αυτής της υποβολής της αίτησης.

Οι αιτητές που θα δανειοδοτηθούν έχουν την υποχρέωση να υποβάλλουν λεπτομερείς εκθέσεις προόδου προς την Επιτροπή Αξιολόγησης κάθε χρόνο ή σε συντομότερα χρονικά διαστήματα, ανάλογα με την περίπτωση, μέχρι την αποπληρωμή του δανείου. Συνεπώς, η αποπληρωμή των δανείων ελέγχεται μέσω των φακέλων δανείων και του μηχανογραφημένου λογιστικού συστήματος του Ταμείου Δανείων.

Σε περίπτωση μη κανονικής αποπληρωμής του δανείου προβλέπεται η επιβολή τόκου υπερημερίας 9% πάνω σε κάθε καθυστερημένο ποσό. Επίσης οι Δανειστικοί Επίτροποι μπορούν να λάβουν νομικά μέτρα, μέσω της Νομικής Υπηρεσίας ή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας (για διαδικασία αναγκαστικής πώλησης) ή του Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη, για την είσπραξη της οφειλής.

Η Αρμόδια Αρχή δεσμεύεται περαιτέρω ότι, σε περίπτωση έγκρισης, θα υποβάλλει προς τον Έφορο, σύμφωνα με το άρθρο 12 του Νόμου, αναλυτική τριμηνιαία έκθεση για τον τρόπο και το στάδιο υλοποίησης του προγράμματος:

(ια) σφύρευση: Δεν προβλέπεται σφύρευση.

3. Αξιολόγηση της ενίσχυσης που κοινοποιήθηκε—

(α) Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου "δημόσια ενίσχυση" σημαίνει την οικονομική ενίσχυση που χορηγείται υπό οποιαδήποτε μορφή, άμεσα ή έμμεσα, από το Δημόσιο ή με πόρους του Δημοσίου και που νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής.

(β) Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση 2(γ)(i) κρίθηκε ότι συνιστά δημόσια ενίσχυση διότι ικανοποιεί σωρευτικά τις προϋποθέσεις του Νόμου—

(i) χορηγείται έμμεσα από το Δημόσιο, διότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση χορηγείται από τους Δανειστικούς Επιτρόπους οι οποίοι αποτελούν νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο που ορίζει και παύει το Υπουργικό Συμβούλιο·

(ii) συνιστά οικονομικό όφελος αφού η επιχορήγηση που παρέχεται στους δικαιούχους (δικαιούχος 2(δ) ανωτέρω) σημαίνει οικονομικό πλεονέκτημα το οποίο οι αποδέκτες δε θα είχαν λάβει υπό τις κανονικές συνθήκες της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας·

(iii) συνιστά ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων αυτοεργοδοτούμενων κι αυτό γιατί η επιχορήγηση δε δίδεται γενικά σε όλους ανεξαιρέτα τους αυτοεργοδοτούμενους αλλά περιορίζεται σε όσους είναι απόφοιτοι πανεπιστημίων ή ανωτέρων σχολών με διετή τουλάχιστον φοίτηση·

(iv) τέλος, επειδή το κοινοποιηθέν πρόγραμμα επιτρέπει τη χορήγηση ενισχύσεων στους δικαιούχους (2(δ) ανωτέρω) και επειδή οι ενισχύσεις αποτελούν πλεονέκτημα προς αυτούς, γι' αυτό το μέτρο είναι σε θέση να νοθεύσει τον ανταγωνισμό τόσο στην εγχώρια αγορά όσο και στις αγορές των άλλων χωρών.

Η διαπίστωση και μόνο της ύπαρξης νόθευσης ή της δυνατότητας νόθευσης του ανταγωνισμού ικανοποιεί και την τελευταία προϋπόθεση που θέτει ο Νόμος στο άρθρο 2 στον ορισμό του όρου δημόσια ενίσχυση. Ως εκ τούτου, δεν απαιτείται εκ του Νόμου να εξεταστεί περαιτέρω κατά πόσο η νόθευση του ανταγωνισμού είναι σημαντική ή όχι. Συνεπώς, ακόμα και στις περιπτώσεις εκείνες που το μερίδιο αγοράς των ενισχυόμενων επιχειρήσεων είναι αμελητέο, η πιο πάνω προϋπόθεση ικανοποιείται.

(γ) Εφόσον από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνιστά δημόσια ενίσχυση σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου, εξετάστηκε κατά πόσο αυτή ανήκει στις κατηγορίες ενισχύσεων που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του Νόμου σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου, για τις οποίες, όμως, απαιτείται κοινοποίηση.

Όσον αφορά την πρώτη κατηγορία ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 6 του Νόμου, δηλαδή τις δημόσιες ενισχύσεις προς τη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία εξετάστηκε ειδικότερα αν οι δικαιούχοι της ενίσχυσης εμπίπτουν στο σύνολό τους ή εν μέρει στην κατηγορία αυτή. Συνεπώς κρίθηκε ότι το μέρος του προγράμματος που αφορά ενισχύσεις προς επιχειρήσεις της γεωργίας, κτηνοτροφίας και αλιείας καθώς επίσης και προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρώτη μεταποίηση των κλάδων αυτών εμπίπτει σε αυτήν την κατηγορία και συνεπώς, με βάση το άρθρο 3 του Νόμου, για τις περιπτώσεις αυτές δεν απαιτείται έγκριση του Εφόρου.

Αναφορικά, εξάλλου, με τη δεύτερη κατηγορία ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 6 του Νόμου, δηλαδή τις δημόσιες ενισχύσεις προς τις επιχειρήσεις που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα κατ' αποκλειστικότητα σε αλλοδαπούς και οι οποίες κτώνται το εισόδημά τους από πηγές εκτός της Δημοκρατίας, κρίθηκε ότι το μέρος του προγράμματος που δικαιούχοι είναι επιχειρήσεις που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα κατ' αποκλειστικότητα σε αλλοδαπούς και οι οποίες κτώνται το εισόδημά τους από πηγές εκτός της Δημοκρατίας δεν εμπίπτει στις διατάξεις του Νόμου και συνεπώς, με βάση το άρθρο 3 του Νόμου, για τις περιπτώσεις αυτές δεν απαιτείται έγκριση του Εφόρου.

(δ) Λαμβανομένων υπόψη των πιο πάνω εξετάστηκε περαιτέρω σε ποια κατηγορία ενισχύσεων, από τις κατηγορίες που προνοούν τα άρθρα 4, 5 και 5Α του Νόμου, εμπίπτει το υπόλοιπο μέρος του προγράμματος.

Αρχικά εξετάστηκε κατά πόσο η κοινοποιηθείσα ενίσχυση εμπίπτει στις κατηγορίες των ενισχύσεων του άρθρου 4 του Νόμου που ο Έφορος υποχρεούται να εγκρίνει. Επειδή η ενίσχυση παρέχεται αποκλειστικά σε άτομα που πρόκειται

να αυτοεργοδοτηθούν, κρίθηκε ότι δεν εμπίπτει σε καμιά από τις πέντε κατηγορίες που ορίζει το άρθρο 4.

Στη συνέχεια εξετάστηκε κατά πόσο η δημόσια ενίσχυση εμπίπτει στην απαγόρευση των εξαγωγικών ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 5Α. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου ενίσχυση για εξαγωγές σημαίνει δημόσια ενίσχυση που συνδέεται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή τις τρέχουσες δαπάνες εξαγωγικής δραστηριότητας. Νοείται ότι δεν αποτελούν ενισχύσεις για εξαγωγές οι δημόσιες ενισχύσεις που συνδέονται με το κόστος συμμετοχής σε εκθέσεις και το κόστος μελετών και συμβουλών για την εισαγωγή σε νέα γεωγραφική αγορά νέου ή υπάρχοντος προϊόντος. Κατά συνέπεια κρίθηκε ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση στις πλείστες περιπτώσεις δεν εμπίπτει στο άρθρο 5Α του Νόμου. Επειδή όμως το κοινοποιηθέν πρόγραμμα προνοεί ότι μεταξύ των τομέων που εγκρίνονται για ενίσχυση είναι και τομείς με εξαγωγικό χαρακτήρα, κρίθηκε ότι οι ενισχύσεις αυτές απαγορεύονται αν συνιστούν "ενισχύσεις για εξαγωγές" σύμφωνα με τον ορισμό του πιο πάνω άρθρου. Σημειώνεται περαιτέρω ότι με βάση το άρθρο 2 του Νόμου, ενίσχυση για εξαγωγές δεν μπορεί να αποτελέσει ενίσχυση *de minimis*.

Ενόψει των πιο πάνω, κρίθηκε ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση ως προς το υπόλοιπο μέρος της εμπίπτει στις πρόνοιες του άρθρου 5 και πιο συγκεκριμένα του 5(1)(β) του Νόμου, δηλαδή στις ενισχύσεις που μπορεί να εγκριθούν από τον Έφορο και αφορούν την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον.

Αφού λήφθηκε περαιτέρω υπόψη ότι το άρθρο 5(2) του Νόμου προνοεί την έκδοση κανονισμών, όπου είναι απαραίτητο, που περιέχουν λεπτομερή κριτήρια για την έγκριση δημόσιων ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 5(1) του Νόμου, κρίθηκε ότι σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 5 του Νόμου η κοινοποιηθείσα ενίσχυση δύναται να εγκριθεί από τον Έφορο με βάση τις πρόνοιες του Νόμου ή και των δυνάμει του άρθρου 5(2) του Νόμου εκδοθέντων Κανονισμών.

Ο Έφορος, αφού έλαβε υπόψη τις λεπτομέρειες του κοινοποιηθέντος προγράμματος (σκοπός – ένταση – δικαιούχους – σώρευση κ.ά.), έκρινε ότι τα κριτήρια που καθορίζουν οι περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις) Κανονισμοί του 2001 θα μπορούσαν να ικανοποιηθούν για την ενίσχυση που αναφέρεται στο 2(γ)(i) πιο πάνω, νοουμένου ότι το κοινοποιηθέν πρόγραμμα ενισχύσεων θα τύχει ορισμένων τροποποιήσεων. Λήφθηκαν, επίσης, υπόψη τα μέτρα ελέγχου και πληροφοριών που θα εφαρμόζει η Αρμόδια Αρχή σε περίπτωση έγκρισης του προγράμματος.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό 6 των πιο πάνω Κανονισμών, οι ενισχύσεις που χορηγούνται σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις για επενδύσεις σε υλικά και άυλα στοιχεία ενεργητικού εγκρίνονται από τον Έφορο, εφόσον πληρούν τις πιο κάτω προϋποθέσεις που καθορίζουν ότι—

Η ακαθάριστη ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει—

- (i) Το 15% στην περίπτωση του μικρού μεγέθους επιχειρήσεων και

- (ii) το 7,5% στην περίπτωση των μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεων.

Σε περίπτωση που η ενίσχυση υπολογίζεται με βάση το κόστος της επένδυσης, ως επιλέξιμο κόστος των υλικών επενδύσεων θεωρούνται οι δαπάνες για επενδύσεις σε γήπεδα, κτίρια, μηχανές και εξοπλισμό. Στον τομέα των μεταφορών, δε θεωρούνται επιλέξιμες οι δαπάνες για μέσα μεταφοράς και μεταφορικό εξοπλισμό. Ως επιλέξιμο κόστος των άυλων επενδύσεων θεωρούνται οι δαπάνες για την απόκτηση τεχνολογίας. Όσον αφορά το ύψος της ενίσχυσης θα πρέπει να υπολογίζεται κατά τη στιγμή της έγκρισης των αιτήσεων και να βασίζεται στη διαφορά του δανειστικού επιτοκίου με το επιτόκιο αναφοράς το οποίο ορίζει ο Έφορος και ισχύει για τη δεδομένη στιγμή. Ο υπολογισμός του ύψους της ενίσχυσης γίνεται με αναγωγή σε παρούσες αξίες (χρησιμοποιώντας το επιτόκιο αναφοράς) του οφέλους που προκύπτει από τον αριθμό των επιδοτούμενων μονάδων επιτοκίου και των άλλων χαρακτηριστικών του δανείου όπως η περίοδος χάριτος. Ο αριθμός των επιδοτούμενων μονάδων επιτοκίου προκύπτει ως η διαφορά του επιτοκίου αναφοράς από το επιτόκιο του χορηγούμενου δανείου και η υπολογιζόμενη ενίσχυση αφορά ολόκληρη την περίοδο αποπληρωμής του δανείου.

Ενόψει των πιο πάνω, ο Έφορος έκρινε ότι το πρόγραμμα στο μέρος του που αναφέρεται στο 2(γ)(i) εγκρίνεται υπό τον όρο ότι θα τροποποιηθεί, και δικαιούχοι να είναι μόνο οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις και να καθοριστούν ως επιλέξιμα κόστη—

- (i) Η αγορά μηχανημάτων και εξοπλισμού αποκλειόμενων των δαπανών για μέσα μεταφοράς και μεταφορικό εξοπλισμό, και
- (ii) η ένταση της ενίσχυσης να μην υπερβαίνει το 15% στην περίπτωση του μικρού μεγέθους επιχειρήσεων και το 7,5% στην περίπτωση των μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεων.

Αναφορικά όμως με το επιλέξιμο κόστος το οποίο αναφέρεται στο 2(ε)(ii) αυτό κρίθηκε ότι είναι λειτουργικής φύσεως το οποίο δεν μπορεί να εγκριθεί. Οι λειτουργικές ενισχύσεις αποβλέπουν στο να απαλλάξουν τις δικαιούχους επιχειρήσεις από μέρος των δαπανών που θα έπρεπε οι ίδιες να επωμισθούν στα πλαίσια της τρέχουσας διαχείρισης των συνήθων δραστηριοτήτων τους. Το αποτέλεσμα είναι να νοθεύεται ο ανταγωνισμός μεταξύ των ενισχυόμενων και μη ενισχυόμενων επιχειρήσεων τόσο εντός όσο και εκτός Κύπρου και να υπάρχει σαφής κίνδυνος αλλοίωσης των όρων των συναλλαγών σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον. Λειτουργικές ενισχύσεις δύναται να εγκριθούν από τον Έφορο υπό πολύ αυστηρές προϋποθέσεις και κατά κανόνα σε περιπτώσεις, οι οποίες αναφέρονται ρητά στους Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 5(2) του Νόμου και περιέχουν λεπτομερή κριτήρια για την έγκριση κατηγοριών δημοσίων ενισχύσεων που εμπίπτουν στους τομείς που καλύπτει το άρθρο 5. Οι ενισχύσεις λειτουργικής φύσεως που εγκρίνονται δυνάμει του άρθρου 5 πρέπει να μην ξεπερνούν τα όρια του τι είναι κατάλληλο και αναγκαίο για την επίτευξη των επιδιωκόμενων σκοπών του συγκεκριμένου άρθρου. Η ενίσχυση που προκύπτει από τη χορήγηση δανείου με ευνοϊκούς όρους και που σκοπεύεται να χρησιμοποιηθεί ως κεφάλαιο κίνησης, δεν εμπίπτει σε κανένα επιτρεπτό επιλέξιμο κόστος που προνοούν ο Νόμος και οι δυνάμει αυτού εκδοθέντες Κανονισμοί και συνιστά απαραίτητη και αναπόφευκτη δαπάνη για τη λειτουργία των επιχειρήσεων.

Ενόψει των πιο πάνω, ο Έφορος έκρινε ότι το πρόγραμμα στο μέρος του που αναφέρεται στο 2(ε)(ii) δεν εγκρίνεται, διότι λειτουργικές ενισχύσεις που παρέχονται με αυτές τις προϋποθέσεις δεν είναι επιτρεπτές σύμφωνα με το Νόμο και τους Κανονισμούς.

Όσον αφορά την ενίσχυση η οποία αναφέρεται στο 2(γ)(ii) και η οποία προνοεί την κάλυψη μέρους του κόστους του προγράμματος επιμόρφωσης μικρού αριθμού αιτητών που απασχολεί στην εξειδίκευση ή απόκτηση εργασιακής πείρας στον τομέα που θα αυτοεργοδότηθούν οι δικαιούχοι, κρίθηκε ότι αυτή συνιστά δημόσια ενίσχυση διότι ικανοποιεί σωρευτικά τις προϋποθέσεις που προβλέπει το άρθρο 2 του Νόμου για την ύπαρξη δημόσιας ενίσχυσης. Επιπλέον κρίθηκε ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση εμπίπτει στις πρόνοιες του άρθρου 5 και πιο συγκεκριμένα του 5(1)(β) του Νόμου, δηλαδή στις ενισχύσεις που δύνανται να εγκριθούν από τον Έφορο και αφορούν την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον.

Αφού λήφθηκε περαιτέρω υπόψη ότι το άρθρο 5(2) του Νόμου προνοεί την έκδοση κανονισμών, όπου είναι απαραίτητο, που περιέχουν λεπτομερή κριτήρια για την έγκριση δημόσιων ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 5(1) του Νόμου, κρίθηκε ότι σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 5 του Νόμου η κοινοποιηθείσα ενίσχυση δύναται να εγκριθεί από τον Έφορο με βάση τις πρόνοιες του Νόμου ή και των δυνάμει του άρθρου 5(2) του Νόμου εκδοθέντων Κανονισμών.

Ο Έφορος, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην κοινοποίηση και αφορούν τη μορφή, το περιεχόμενο και τους δικαιούχους του προγράμματος, έκρινε ότι τούτο συνιστά πρόγραμμα γενικής επαγγελματικής εκπαίδευσης. Η γενική επαγγελματική εκπαίδευση ορίζεται στον Κανονισμό 2 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Επαγγελματική Εκπαίδευση) Κανονισμών του 2001. Οι ενισχύσεις που χορηγούνται για την παροχή γενικής επαγγελματικής εκπαίδευσης σύμφωνα με τον Κανονισμό 6(3) δέον να έχουν ακαθάριστη ένταση που να μην υπερβαίνει το 70% για τις ΜΜΕ. Παράλληλα, η μέγιστη ακαθάριστη ένταση που αναφέρεται πιο πάνω δύναται να αυξηθεί κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες εάν η εκπαίδευση χορηγείται σε εργαζομένους σε μειονεκτική θέση. Ο «εργαζόμενος σε μειονεκτική θέση» ορίζεται στον Κανονισμό 2 των περί Ελέγχου και Δημοσίων Ενισχύσεων (Επαγγελματική Εκπαίδευση) Κανονισμών του 2001.

Το κοινοποιηθέν πρόγραμμα δεν καθορίζει εντάσεις για τα επιλέξιμα κόστη αλλά ένα προκαθορισμένο μηνιαίο ποσό επιδόματος το οποίο καταβάλλεται ανεξάρτητα του πραγματικού κόστους των διδάκτρων επιμόρφωσης. Ο Έφορος έκρινε ότι το μέρος του προγράμματος που αναφέρεται στην εκπαίδευση εγκρίνεται με τον όρο ότι το επιλέξιμο κόστος θα είναι το πραγματικό κόστος της εκπαίδευσης (δίδακτρα) και θα καθοριστεί ένταση η οποία δε θα υπερβαίνει τα επιτρεπτά από τον κανονισμό ποσοστά τα οποία αναφέρονται πιο πάνω. Διευκρινίζεται ότι η Αρμόδια Αρχή μπορεί να θέτει ανώτατα ποσά επιχορήγησης νοουμένου ότι αυτά θα προκαθοριστούν και θα γνωστοποιηθούν εκ των προτέρων.

Ο Έφορος, αφού έλαβε υπόψη τους όρους με βάση τους οποίους παραχωρείται η ενίσχυση, διαπίστωσε ότι η Αρμόδια Αρχή δύναται, με βάση τα άρθρα 2 και 7 του Νόμου, να χαρακτηρίσει το πρόγραμμα ως ενί-

σχυση de minimis, δηλαδή ενίσχυση προς μία επιχείρηση, που λόγω του πολύ μικρού ύψους της (κάτω των £57.000 για περίοδο τριών χρόνων), δεν επιφέρει ή δεν μπορεί να επιφέρει οποιαδήποτε αισθητή νόθευση στον ανταγωνισμό, εκτός εάν η ενίσχυση αφορά ενίσχυση για εξαγωγές ή για αγορά μέσων μεταφοράς και μεταφορικού εξοπλισμού για τα οποία απαγορεύεται να δοθεί ενίσχυση de minimis.

4. Απόφαση:

Για τους λόγους αυτούς—

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΤΑ ΕΞΗΣ:

- A. Το κοινοποιηθέν πρόγραμμα ενισχύσεων με τίτλο «Σχέδιο Αυτοεργοδότησης Αποφοίτων Πανεπιστημίων και Ανωτέρων Σχολών και Δανειοδότησή τους από τους Δανειστικούς Επιτρόπους» συνιστά δημόσια ενίσχυση σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου. Η ενίσχυση αυτή σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου δεν εμπίπτει στις διατάξεις του Νόμου στο μέρος της που δικαιούχοι είναι άτομα που προτίθενται να δραστηριοποιηθούν στους τομείς της γεωργίας, κτηνοτροφίας και αλιείας και της πρώτης μεταποίησης των κλάδων αυτών και επιχειρήσεις που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα σε αλλοδαπούς και κτώνται το εισόδημά τους από πηγές εκτός της Δημοκρατίας και ως εκ τούτου δεν απαιτείται, για τις ενισχύσεις αυτές, με βάση το άρθρο 3 του Νόμου, έγκριση του Εφόρου.

Ως προς το υπόλοιπο μέρος του προγράμματος, κρίθηκε ότι η ενίσχυση 2(γ)(i) πιο πάνω αντιβαίνει σε ορισμένους όρους και διατάξεις του Νόμου ή και των Κανονισμών. Ως εκ τούτου, ο Έφορος, αφού έλαβε υπόψη και τα μέτρα ελέγχου και πληροφοριών που θα εφαρμόσει η Αρμόδια Αρχή σε περίπτωση έγκρισης του προγράμματος, αποφασίζει έγκριση της ενίσχυσης που αναφέρεται στο 2(γ)(i) πιο πάνω υπό τον όρο ότι θα τροποποιηθεί, δικαιούχοι θα είναι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις και ως επιλέξιμο κόστη να καθοριστούν η αγορά μηχανημάτων και εξοπλισμού αποκλεισμένης της αγοράς μέσων μεταφοράς και μεταφορικού εξοπλισμού και η ένταση της ενίσχυσης να μην υπερβαίνει το 15% και το 7,5% για τις μικρού και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις, αντίστοιχα.

Αναφορικά με το επιλέξιμο κόστος που αναφέρεται στο 2(ε)(ii) ο Έφορος αποφασίζει ότι αυτό δεν μπορεί να εγκριθεί διότι ενίσχυση αυτής της μορφής συνιστά ενίσχυση λειτουργικής φύσεως η οποία για τους λόγους που αναφέρονται πιο πάνω δεν μπορεί να εγκριθεί.

Επίσης, ο Έφορος αποφασίζει ότι δεν εγκρίνονται ενισχύσεις για τομείς με εξαγωγικό χαρακτήρα οι οποίοι συνιστούν "ενισχύσεις για εξαγωγές" σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 5A του Νόμου.

Επιπρόσθετα επισημαίνει ότι σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου οι ενισχύσεις για εξαγωγές και για μεταφορές δεν μπορούν να αποτελέσουν ενίσχυση de minimis.

Αποφασίζει, τέλος, ότι η ενίσχυση που αναφέρεται στο 2(γ)(ii) μπορεί να εγκριθεί υπό τον όρο ότι η ένταση της ενίσχυσης θα καθοριστεί σε ποσοστό το οποίο να μην υπερβαίνει τα ανώτατα επιτρεπτά ποσοστά που καθορίζουν οι σχετικοί

Κανονισμοί για Επαγγελματική Εκπαίδευση και τα οποία αναφέρονται ανωτέρω. Επισημαίνεται, επιπλέον, ότι η Αρμόδια Αρχή θα πρέπει να βεβαιώνεται ότι η εκπαίδευση που θα τυγχάνουν οι εργαζόμενοι με βάση το πρόγραμμα αυτό όχι μόνο θα χαρακτηρίζεται ως γενική εκπαίδευση αλλά και θα ικανοποιεί πλήρως το σχετικό ορισμό όπως αυτός περιλαμβάνεται στον Κανονισμό 2 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Επαγγελματική Εκπαίδευση) Κανονισμών του 2001.

Σύμφωνα με το άρθρο 21 του Νόμου, το υφιστάμενο πρόγραμμα μπορεί να συνεχισθεί με την παρούσα μορφή το αργότερο μέχρι τις 30.4.2003 οπότε και θα πρέπει είτε να τροποποιηθεί ως ανωτέρω είτε να καταργηθεί.

Β. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Συμβούλιο των Λανθιστικών Επιτρόπων και στο Τμήμα Εργασίας.

Λευκωσία, 13 Μαΐου 2002

ΧΡ. ΑΝΔΡΕΟΥ,

Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων.

Ε.Λ.Ε. 25.06.002.71 (187.1.3.3.1.12)